

ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ Ο καθηγητής Δημόπουλος για την πρόγνωση του καρκίνου **ΣΕΛ. 48**

Εξατομικευμένη ιατρική και πρόγνωση καρκίνου

Η θεραπευτική των νεοπλασιών έχει αλλάξει σημαντικά τα τελευταία χρόνια με την καλύτερη κατανόηση της μοριακής παθογένεσης του καρκίνου και την ανάπτυξη στοχευουσών θεραπειών που έχουν αυξήσει την επιβίωση των ασθενών. Παρά το σημαντικό κλινικό όφελος, η πλειονότητα των ασθενών θα εμφανίσει κάποια στιγμή αντοχή στη θεραπεία που σχετίζεται τόσο με τη μοριακή ετερογένεια του όγκου όσο και με την ύπαρξη πολλαπλών αλλοιώσεων στο DNA κάθε καρκινικού κυττάρου.

Επιπλέον, το μεγαλύτερο ποσοστό των ασθενών με καρκίνο δεν εμφανίζει συγκεκριμένες μοριακές αλλαγές για τις οποίες υπάρχουν αυτή τη στιγμή εγκεκριμένες θεραπείες. Επομένως, το μέλλον της θεραπευτικής του καρκίνου έγκειται στην αναγνώριση όλων των μοριακών αλλαγών του καρκινικού κυττάρου κάθε χρονική στιγμή και τη στόχευσή τους με φαρμακευτικούς παράγοντες. Ιδανικά, η αναγνώριση θα γίνεται με

μη επεμβατικό τρόπο (υγρές βιοψίες) πριν από την έναρξη της αγωγής.

Σημαντικά δεδομένα για αυτή τη θεραπευτική πρακτική παρέχουν τρεις μελέτες που δημοσιεύθηκαν τις προηγούμενες ημέρες στο έγκριτο περιοδικό Nature Medicine.

Οι δύο πρώτες – οι μελέτες WINTHER και I-PREDICT – διερεύνησαν το κλινικό όφελος από τη χρήση στοχευουσών θεραπειών με βάση το μοριακό προφίλ του κάθε ασθενούς. Και στις δύο μελέτες, το κλινικό όφελος από την εξατομικευμένη θεραπευτική προσέγγιση έφτασε το 30%. Μάλιστα, όταν οι ερευνητές ανέλυσαν τα αποτελέσματα με βάση τον βαθμό της ταύτισης μεταξύ της μοριακής υπογραφής και της χορηγηθείσας θεραπείας, το όφελος ήταν σημαντικά μεγαλύτερο για τους ασθενείς με υψηλότερο βαθμό ταύτισης. Περιορισμοί αυτών των μελετών ήταν η ένταξη βαριά προθεραπευμένων ασθενών αλλά και ο χρόνος που απαιτείται για να εξαχθούν τα αποτελέσματα του μοριακού προφίλ (1-2 μήνες) που οδήγησαν αρκετούς ασθενείς εκτός μελέτης.

Τέλος, η μελέτη TARGET απέδειξε ότι με τη χρήση υγρών βιοψιών μπορεί να αναλυθεί ιδιαίτερα αποτελεσματικά το μοριακό προφίλ ενός ασθενούς ώστε να ενταχθεί σε κλινική μελέτη ή να λάβει εξατομικευμένη αγωγή. Το ποσοστό ταύτισης με την αντίστοιχη μοριακή ανάλυση βιοψίας του όγκου έφτανε το 80% και σε μερικές περιπτώσεις μάλιστα υπερτερούσε η υγρή βιοψία καθώς μπορούσε να ανιχνεύσει νέες αλλαγές που είχαν προκύψει ως συνέπεια προηγούμενων θεραπευτικών παρεμβάσεων. Είναι προφανές ότι τέτοιες ερευνητικές προσπάθειες ανοίγουν τον δρόμο για μια νέα εποχή στην Ογκολογία.

Ο Θάνος Δημόπουλος είναι καθηγητής Θεραπευτικής Αιματολογίας - Ογκολογίας, πρύτανης του ΕΚΠΑ

